

Czym jest krzywdzenie dziecka?

Krzywdzeniem jest każde zamierzone i niezamierzone działanie lub zaniechanie działania jednostki, instytucji lub społeczeństwa jako całości i każdy rezultat takiego działania lub bezczynności, które naruszają równe prawa i swobody dzieci i/lub zakłócają ich optymalny rozwój.

Przemoc wobec dziecka (wedle ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej) – jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste dziecka, w szczególności narażające je na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające jego godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jego zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy.

Wyróżnia się cztery podstawowe formy krzywdzenia.

1. Przemoc fizyczna

To przemoc, w wyniku której dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone. Krzywda następuje w wyniku działania bądź zaniechania działania ze strony rodzica lub innej osoby odpowiedzialnej za dziecko. Przemoc fizyczna może być czynnością powtarzalną lub jednorazową.

Przykłady: bicie, szarpanie, popychanie, rzucanie przedmiotami, kopanie dziecka, potrząsanie nim lub rzucanie, wiązanie rąk, drapanie, szczypanie, gryzienie, ciągnięcie za włosy/uszy, zmuszanie do przebywania w niewygodnej pozycji, przypalanie, poparzenie lub zmuszanie do zjedzenia/połknięcia czegoś, klapsy

Symptomy: okrągłe punktowe poparzenia, spiralne złamania, rękawiczkowe/skarpetkowe oparzenia, siniaki w nietypowych miejscach ciała dziecka, siniaki okularowe.

2. Przemoc emocjonalna (psychiczna)

To przemoc, którą określić można jako przewlekłą, нефizyczną, szkodliwą interakcję pomiędzy dzieckiem a opiekunem, obejmującą zarówno działania, jak i zaniechania.

Przykłady: straszenie, poniżanie, deprecjonowanie, lekceważenie, krytykowanie, dyskryminowanie, porównywanie z innymi dziećmi, stawianie wymagań nieadekwatnych do możliwości dziecka, emocjonalne dystansowanie się i odrzucanie,

obwinianie, oczernianie, wikłanie w problemy dorosłych, emocjonalne uzależnianie, ograniczanie kontaktów społecznych i swobodnego rozwoju, niedostępność emocjonalna, ignorowanie potrzeb emocjonalnych dziecka, upokarzanie, straszenie, niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy rodzicem/opiekunem a dzieckiem. Przemocą jest także nieodpowiednia socjalizacja, demoralizacja, a także sytuacja, gdy dziecko jest świadkiem przemocy.

3. Wykorzystanie seksualne

Przykłady: działania bez kontaktu fizycznego (eksponowanie genitaliów i oglądactwo, prowadzenie rozmów o treści seksualnej nieadekwatnej do wieku dziecka, prezentowanie materiałów pornograficznych – zdjęć, filmów, rysunków) lub z kontaktem fizycznym (całowanie o charakterze seksualnym, pobudzanie intymnych części ciała dziecka ręką, penisem, przedmiotami, skłanianie dziecka do podobnych zachowań seksualnych wobec dorosłego, kontakty oralno-genitalne, stosunki udowe, penetracja seksualna ręką, penisem, przyrządem) oraz wykorzystanie seksualne dziecka do celów komercyjnych, takich jak prostytutka dziecięca, pornografia.

4. Zaniedbanie

Zaniedbanie to chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie jego podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych i/lub nierespektowanie jego podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w rozwoju. Do zaniedbywania dochodzi w relacji dziecka z osobą, która jest zobowiązana do opieki, wychowania, troski i ochrony dziecka. Może to dotyczyć takich obszarów jak: zdrowie, edukacja, rozwój emocjonalny, odżywianie, schronienie i bezpieczne warunki życia.

Przykłady: niezapewnianie dziecku bezpieczeństwa, stabilizacji i odpowiednich warunków sprzyjających rozwojowi fizycznemu, poznawczemu, społecznemu, emocjonalnemu i psychoseksualnemu (brak stosownego i bezpiecznego schronienia, opieki, odżywiania, podstawowej i specjalistycznej opieki medycznej, szczepień, dostępu do edukacji, nieposyłanie do szkoły, niezabezpieczanie książek i pomocy szkolnych, ograniczanie kontaktów społecznych, brak dbałości o bezpieczeństwo fizyczne i emocjonalne